

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра дизайну і теорії мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОМПОЗИЦІЯ І КОЛЬОРОЗНАВСТВО

Освітня програма: Дизайн одягу
Спеціальність: 022 Дизайн
Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «02» вересня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Композиція і кольорознавство
Рівень вищої освіти	бакалавр
Викладач (-і)	Повшик Світлана Яремівна
Контактний телефон викладача	095 7634559
E-mail викладача	povshyksvitlana@gmail.com
Формат дисципліни	обов'язкова
Обсяг дисципліни	360год, 12 кредитів
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.dlearn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=63&id_cou=7183
Консультації	-
2. Анотація до курсу	
<p>Даний курс передбачає ознайомлення студентів з колом практичних прикладів та теорією композиції, формування у них методологічного підходу при вирішенні різнопланових завдань з композиції та росту професійної майстерності. Блок «Кольорознавство» вивчає теорію використання кольору в різних галузях людської діяльності мистецтва і дизайну та спрямований на інші навчальні курси, в яких враховується робота з кольором, що відповідають на питання загально-художнього розвитку, і на спеціальні питання образотворчості та художнього проектування у дизайні</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета: Формування розуміння будови (структури) об'єкту дизайну, розташування і зв'язок його частин, обумовлених їх компонованням, у відповідності до його функції та технічної ідеї твору, його художньо-образним задумом. Досягнення комплексної єдності та упорядкованості шляхом використання композиційних засобів. Вивчення системи композиційних закономірностей, що має на меті розвиток об'єктивно загального композиційного відчуття міри; формування суб'єктивної волі дизайнера, його композиційної майстерності, художніх навиків, уяви на основі творчого переосмислення дійсності і розвитку образно-асоціативного мислення.</p> <p>Отримання базових знань з кольорознавства, які сприяють формуванню цілісного уявлення про художньо-естетичні властивості кольору, закономірності та унікальність створення кольорової гармонії мистецького, твору та колориту у дизайн- об'єкті, різних прийомів використання кольору в побудові композиції, контрастів і нюансів та співвідношення кольору з іншими компонентами художньої форми, такими, як лінія, пластика, світлотінь.</p> <p>Завдання: формування професійної грамоти, засвоєння методів і засобів творчого самовираження у процесі дизайнерської діяльності.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Інтегральні компетентності (ІК)</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність використовувати уяву, творчо мислити, ініціювати креативні рішення; - здатність до розвитку своїх професійно значущих якостей; - здатність налаштовуватися на професійну діяльність, уміння мобілізувати свій творчий та професійний потенціал. <p>Загальні компетентності (ЗК)</p> <ul style="list-style-type: none"> - готовність застосовувати сучасні методи дослідження основних категорій і проблем вчення про композицію і колір: систематизація і класифікація, естетична оцінка кольору, асоціації, семантика; - здатність розвивати композиційні та колористичні здібності і перетворювати теоретичні знання в метод професійної творчості; - уміння здійснювати пошук, систематизацію, аналіз та узагальнення теоретичного та ілюстративного матеріалу. - здатність до організації і планування, засвоєння основ базових знань з професії; - вміння створювати цілісний образ, розкривати основу сутності зображуваного засобами 	

композиції.

Спеціальні (професійні, фахові) компетентності (СК)

- вільне володіння професійною лексикою;
- володіння теорією композиції та кольору;
- здатність здійснювати теоретичний аналіз проблеми; уміння самостійно проводити пошук на етапі ескізної розробки завдання;
- здатність здійснювати аналіз графічно-колеристичних властивостей композиції;
- уміння доцільно використовувати способи інтерпретації та трансформації в процесі узагальнення джерела творчості;
- здатність якісно і технічно грамотно втілювати творчі ідеї і проектні рішення;
- вміння демонструвати просторову уяву, розвинутий художній смак, володіння методами моделювання і гармонізації середовища; вміння практично та якісно вести спрямований пошук композиційних та колеристичних рішень при проектуванні об'єктів предметного середовища.

знати:

- історико-філософське підґрунтя науки про колір;
- композиційні закони, принципи, засоби і прийоми організації форм;
- засоби гармонізації композиції;
- колір та його роль у композиції, колірні контрасти, колірні гармонії.
- властивості форм, особливості їх співвідношення та сприйняття на площині;
- методи і принципи стилізації;

уміти:

- правильно визначати структурні принципи побудови площинної, об'ємної та глибинно-просторової композиції;
- коректно інтерпретувати зображення в процесі розробки дизайн-продукту;
- вільно оперуючи виражальними засобами та теоретичними засадами композиції, самостійно виконувати дизайн-розробки;
- грамотно використовувати професійну термінологію;
- усвідомлювати та застосовувати механізм впливу композиційних закономірностей на емоційне сприйняття;
- правильно створювати колірні гармонії, застосовувати знання з психології кольору;
- практично застосовувати засоби композиції при виконанні різних типів компонування із заданими властивостями;

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
практичні	104
самостійна робота	236

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1.2	Дизайн одягу	1	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Поняття композиції. Особливості	лекція	ГубальБ. Композиція в дизайні. Одно-, дво- і тривимірний простір : навчальний посібник 2011. – 240	6		

<p>композиції в дизайні. Види композицій.</p> <p>Тема 2. Елементи композиції. Принципи взаємодії форм на площині.</p>	<p>лекція</p>	<p>с. ; іл. Семчук Л. Я. Основи композиції: навчально-методичні рекомендації до проведення теоретичних занять з курсу для студентів напряму підготовки 6.020200 – «Дизайн», ОКР «Бакалавр» у І семестрі / Л. Я. Семчук. – 40 с. Костенко Т.В. Основи композиції та</p>	<p>4</p>			
<p>1.Рівновага форм, способи їх взаємодії.</p>	<p>практ.</p>	<p>тримірного формоутворення: навчально-методичний посібник / Т. В. Костенко. – Харків : ХДАДМ, 2003. – 256 с.</p>	<p>4</p>	<p>15</p>	<p>3тиж.</p>	
<p>2.Порушення площини лінією.</p>	<p>практ.</p>		<p>4</p>	<p>15</p>	<p>4 тиж.</p>	
<p>3.Статика. Принцип організації симетричного і асиметричного.</p>	<p>практ.</p>		<p>8</p>	<p>15</p>	<p>6тиж.</p>	
<p>4.Динаміка. Принцип організації симетричного і асиметричного.</p>	<p>практ.</p>		<p>6</p>	<p>15</p>	<p>8 тиж.</p>	
<p>5.Композиційний центр, пауза, домінанта, акцент.</p>	<p>практ.</p>		<p>16</p>	<p>15</p>	<p>9 тиж.</p>	
<p>6.Пластичні форми і лінії.</p>	<p>практ.</p>		<p>6</p>	<p>15</p>	<p>12 тиж.</p>	
<p>7.Ритм. Метр. Рельєфний</p>		<p>ИттенИ: Искусство цвета. - М.: Аронов, 2001. Миринова Л. Н.</p>	<p>8</p>	<p>15</p>	<p>16 тиж.</p>	<p>Огляд практичних</p>

рапорт.		Цвет в изобразительном искусстве. — Минск, Беларусь, 2002.	10	конспект 10	робіт.Залік потягом семестру
Тема 3. Закони і засоби композиції ї. Засоби композиції ї	лекція				
1.Кольорове коло. Таблиці кольорових гармоній.	прак.		14	15	6 тиж.
2.Зорові ілюзії.	прак.		6	10	8 тиж.
3.Асоціативна роль графічних засобів, кольору при створенні художнього образу на основі біонічних джерел.	прак.		30	20	15 тиж.
					Огляд практичних робіт. Екзамен

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Шкала оцінювання: національна та ECTS			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

	<p>Система методів оцінювання даної дисципліни складається із двох видів контролю: поточного та підсумкового. Поточний контроль включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - огляд творчих практичних завдань - проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення; - тестування і опитування. Такі форми контролю дозволяють перевірити засвоєння теоретичного (лекційного) матеріалу; проводиться після вивчення кожної теми; <p>Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів).</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Наявність усіх практичних завдань та усіх лекцій в конспекті.

7. Політика курсу

Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний:

- систематично відвідувати заняття. Пропуск заняття не є підставою невиконання практичної роботи.
- вести конспекти лекцій; вітається індивідуальний, креативний підхід до оформлення конспекту, самостійне опрацювання додаткової інформації до теми.
- бути активним в роботі на практичних заняттях; завжди мати індивідуальні матеріали та приладдя; брати участь в обговоренні та вміти давати критичну оцінку як своїм так і роботам одногрупників;
- додаткову інформацію та поточні консультації можна отримати у викладача використовуючи онлайн спілкування в месенджері, де створюється група і участь кожного студента є обов'язкова, або електронною поштою; зі зразками робіт можна ознайомитись в датках дистанційної форми викладання дисципліни або на сторінці викладача у фейсбуці <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=2090807304477029&set=a.2090807244477035&type=3&theater>
- https://www.facebook.com/profile.php?id=100006433406108&sk=media_set&set=a.2144912365733189&type=3
- https://www.facebook.com/profile.php?id=100006433406108&sk=media_set&set=a.2147113772179715&type=3
- обов'язковим є дотримання правил академічної доброчесності яка у випадку виконання практичних робіт виключає пряме копіювання як інтернет-взірців так і робіт студентів попередніх курсів; виявлення плагіату унеможливорює отримання позитивної оцінки з відповідного завдання, тобто воно не атестується.
- студент зобов'язаний підтримувати атмосферу доброзичливості серед одногрупників; на парах категорично забороняється створювати конфліктні ситуації, вести бесіди що не мають відношення до навчальної дисципліни;
- оцінювання робіт відбувається прозоро, тільки у присутності студента і всієї групи, шляхом обговорення та конструктивного дискутування;
- студент має право на захист своєї роботи, однак це має бути аргументовано і об'єктивно, тобто підкріплено достатніми знаннями теоретичних засад композиції.

8. Рекомендована література

1. Антонович Є. А. Збірник практикумів з художньо-графічних дисциплін / Є. А. Антонович, М. А. Щербя, В. А. Шпільчак, Н. І. Саваріна, Л. К. Грач. – Ч. І. : Основи художнього конструювання. Основи композиції. Педагогічна практика. – Івано-Франківськ, 1995. – 150 с.
2. Голубева О. Л. Основы композиции / О. Л. Голубева. – М. : Изобраз. искусство, 2001. – 120 с. : ил.
3. Губаль Б. Композиція в дизайні. Одно-, дво- і тривимірний простір : навчальний посібник / Богдан Губаль ; за ред. Є. А. Антоновича. – Івано-Франківськ – Тернопіль : ПЦ Матвей, 2011. – 240 с. ; іл.

4. Губаль Б. І. Методичні рекомендації до курсу «Композиція» для студентів ОКР «Бакалавр» III-IV семестри / Б. І. Губаль. – Івано-Франківськ, 2006. – 32 с.
5. Губаль Б. І. Методичні рекомендації до курсу лекцій з «Композиції» для студентів ОКР «Бакалавр» III-IV семестри / Б. І. Губаль. – Івано-Франківськ, 2006. – 32 с.
6. Ковалев В.Ф. Золотое сечение в живописи: Учеб. Пособие / Ф. В. Ковалев. – К. : Выща школа, 1989. – 143 с.
7. Ковальчук Н. А. Композиция. Художественные средства / Н. А. Ковальчук. – М. : Плакат, 1990. – 32 с.
8. Костенко Т.В. Основи композиції та тримірного формоутворення: навчально-методичний посібник / Т. В. Костенко. – Харків : ХДАДМ, 2003. – 256 с.
9. Семчук Л. Я. Основи композиції: навчально-методичні рекомендації до проведення теоретичних занять з курсу для студентів напряму підготовки 6.020200 – «Дизайн», ОКР «Бакалавр» у I семестрі / Л. Я. Семчук. – Івано-Франківськ, 2011. – Ч. 1. – 40 с.
10. Станкевич М. Є. Система композиційних закономірностей / Є. А. Антонович, Р. В. Захарчук-Чугай, М. Є. Станкевич // Декоративно-прикладне мистецтво. – Львів : Світ, 1992. – С. 243–261.
11. Яковлев М. І. Композиція + геометрія / М. І. Яковлев. – К. : Каравелла, 2007. – 240 с.
12. Иттен И: Искусство цвета. - М.: Аронов, 2001.
13. Миронова Л. Н. Цвет в изобразительном искусстве. — Минск, Беларусь, 2002.
14. Печенюк Т. Кольорознавство. - К.: Грані-Т, 2009. - 192 с.
1. akademiki@ukr.net
2. koloristika.info/t_enk.php
3. www.mirknig.com/
4. www.knigu.com/
5. www.kodges.ru/
6. www.lib.com.ua/
7. www.liveinternet.ru/community/17266www.render.ru/books/show_book.
8. www.xserver.ru/computer/graphic
9. <http://drawart.ru//imitation.rar>

Викладач

Повшик С. Я.